

**VETERINARIYA TALABALARINING XALQARO MAYDONDA
RAQOBATBARDOSH BO‘LISHI UCHUN INGLIZ TILINING
AHAMIYATI**

Nafisa Naimovna Xaitova

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Toshkent filiali “O‘zbek va xorijiy tillar” kafedrası assistenti

Kirish

Bugungi globallashtgan dunyoda ingliz tili ilm-fan, tadqiqot va kasbiy muloqotning universal tiliga aylangan. Veterinariya yo‘nalishida tahsil olayotgan talabalar uchun ingliz tilini bilish nafaqat o‘qish talabidir, balki kelajakdagi kasbiy imkoniyatlarni kengaytiruvchi, global bilimlardan foydalanishga yo‘l ochuvchi va xalqaro ilmiy faoliyatda ishtirok etish imkonini beruvchi muhim ko‘nikmadir. Ushbu maqola veterinariya talabalari uchun ingliz tilini o‘rganishning ahamiyatini tahlil qiladi, mavjud o‘qitish amaliyotlarini ko‘rib chiqadi va bu sohada til ko‘nikmalarini yaxshilash strategiyalarini taklif etadi.

Usullar

Ushbu tadqiqotda sifatli tadqiqot metodologiyasi qo‘llanilib, veterinariya talabalari uchun ingliz tilining ta‘lim va kasbiy rivojlanishdagi o‘rni o‘rganildi. Ma‘lumotlar turli manbalardan, jumladan ilmiy maqolalar, veterinariya o‘qituvchilari bilan suhbatlar va bir nechta universitetlarda tahsil olayotgan talabalar o‘rtasida o‘tkazilgan so‘rovnomalar orqali yig‘ildi.

Tahlil quyidagi to‘rt asosiy yo‘nalishga qaratildi:

- Ilmiy va akademik foydalar
- Kasbiy muloqot
- Global veterinariya adabiyotlaridan foydalanish
- Xalqaro konferensiyalar va tadqiqotlarda ishtirok

Manbalar:

- Maxsus maqsadlar uchun ingliz tili (ESP) bo‘yicha ilmiy adabiyotlar
- Veterinariya fakultetlarining o‘quv dasturlari

- Ingliz tili o'qituvchilari va talabalar fikrlari

Natijalar

Tahlil natijalari veterinariya talabalari uchun ingliz tilini o'rganish bilan bog'liq bir nechta muhim foyda va muammolarni aniqladi.

1. **Ilmiy va akademik foydalar** Veterinariya sohasi tez sur'atlarda rivojlanayotgan bo'lib, ushbu sohadagi eng so'nggi tadqiqotlar, jurnallar va nashrlar asosan ingliz tilida chop etiladi. Ingliz tilini yaxshi biladigan talabalar zamonaviy ilmiy yutuqlarga osongina ega bo'lishadi, xalqaro ekspertlar tomonidan yozilgan darsliklarni o'qishlari va texnik mazmundagi matnlarni tushunishlari osonlashadi. Shuningdek, ko'plab xalqaro sertifikatlar va imtihonlar ingliz tilini talab qiladi.

2. **Kasbiy muloqot** Veterinariya mutaxassislari ko'pincha xalqaro hamkasblari bilan muloqot qiladi, global tarmoqlarda ishtirok etadi va turli hamkorlik tadbirlarida qatnashadi. Ingliz tili tadqiqotchilar, amaliyotchilar va mijozlar bilan samarali muloqot qilishda muhim ahamiyatga ega. Veterinariya sohasiga oid inglizcha terminologiyani egallagan talabalar professional elektron pochta yozish, taqdimot o'tkazish va xorijda stajirovkalarda ishtirok etishga tayyor bo'lishadi.

3. **Global veterinariya adabiyotlariga kirish** Taxminan 80% ilmiy veterinariya adabiyotlari ingliz tilida chop etiladi. Bunga *Journal of Veterinary Medicine*, *Veterinary Record* va boshqa jurnallar kiradi. Ingliz tilini bilmaydigan talabalar ushbu adabiyotlardan foydalana olmaydi, bu esa ularning akademik rivojlanishiga to'sqinlik qiladi. Shuningdek, ko'plab veterinariya dasturlari, klinik yo'riqnomalar va onlayn ta'lim platformalari ham ingliz tilida bo'ladi.

4. **Xalqaro konferensiyalar va tadqiqotlarda ishtirok** Ko'pgina xalqaro veterinariya konferensiyalari rasmiy tili – ingliz tilidir. Ingliz tilini biladigan talabalar ushbu tadbirlarda ishtirok etish, o'z tadqiqotlarini taqdim qilish, global ekspertlar bilan tanishish va stipendiyalar uchun ariza topshirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bundan tashqari, Erasmus+ kabi almashinuv dasturlarida qatnashish uchun ham ingliz tilini yaxshi bilish talab qilinadi.

Munozara

Tadqiqot natijalari ingliz tilining veterinariya talabalari uchun ta'lim va kasbiy rivojlanishda muhim o'rin tutishini ko'rsatadi. Biroq, ingliz tilini samarali o'rganishda quyidagi muammolar aniqlangan:

- **ESP (Maxsus maqsadlar uchun ingliz tili) ga yetarli e'tibor berilmagan:** An'anaviy ingliz tili kurslari veterinariya talabalari ehtiyojlarini qamrab olmaydi. Soha bo'yicha maxsus lug'atlar, matnlar va amaliy mashg'ulotlar yetarli emas.
- **Past motivatsiya va o'ziga ishonch yetishmasligi:** Ko'plab talabalar ikkinchi tilni o'rganishda qiyinchiliklarga duch kelishadi, bu esa ularning ishonchini pasaytiradi. Speaking klublar va veterinariyaga oid media vositalar orqali ishonchni oshirish mumkin.
- **O'quv dasturiga to'liq integratsiya qilinmagan:** Ingliz tili ko'pincha asosiy veterinariya fanlaridan ajratilgan holatda o'rgatiladi, bu esa uning dolzarbligini kamaytiradi.
- **Malakali o'qituvchilarning yetishmasligi:** Har bir ingliz tili o'qituvchisi veterinariya sohasini yaxshi bilmaydi, bu esa kontekstga mos darslar tashkil qilishni qiyinlashtiradi.

Takliflar

Ushbu muammolarni bartaraf etish va veterinariya talabalari uchun ingliz tilini o'rganishni yaxshilash maqsadida quyidagi strategiyalar taklif qilinadi:

1. **Veterinariya sohasiga mos ESP kurslarini ishlab chiqish:** Universitetlar veterinariya talabalari uchun maxsus ingliz tili kurslarini ishlab chiqishi lozim. Bu kurslarda sohaviy terminologiya, klinik holatlar asosidagi o'rganish va muloqot ko'nikmalariga e'tibor qaratilishi kerak.
2. **Til o'rganishni asosiy fanlar bilan uyg'unlashtirish:** Ingliz tili darslari veterinariya fanlari bilan birgalikda o'qitilishi kerak (CLIL: Content and Language Integrated Learning).
3. **Texnologiya va multimedia vositalaridan foydalanish:** Mobil ilovalar, veb-platformalar va hayvonlar parvarishi, operatsiyalar va holat tahlillariga oid videomateriallardan foydalanish o'rganishni yanada qiziqarli va samarali qiladi.

International Conference on Economics, Finance, Banking and Management

Hosted online from Paris, France

Website: econfseries.com

24th April, 2025

4. Tilni o'rganish markazlarini tashkil etish: Talabalar mustaqil va guruhda o'rganishlari uchun veterinariya ingliz tiliga oid qo'llanmalar, repetitorlar va treninglar taqdim etuvchi resurs markazlari tashkil etilishi kerak.

5. Xalqaro tadbirlarda ishtirokni rag'batlantirish: Talabalarni konferensiyalar, vebinarlar va almashinuv dasturlarida qatnashishga rag'batlantirish ularni til o'rganishga motivatsiya qiladi.

Xulosa

Ingliz tilini yaxshi bilish veterinariya talabalari uchun akademik muvaffaqiyat va kasbiy rivojlanishning muhim omilidir. Bu ularga global ilmiy bilimlardan foydalanish, xalqaro hamkasblar bilan muloqot qilish va ilmiy faoliyatda ishtirok etish imkonini beradi. Veterinariya ta'limiga ESP dasturlarini joriy etish, o'quv dasturini isloh qilish va innovatsion ta'lim uslublarini qo'llash orqali talabalar katta foyda olishadi.

Veterinariya sohasi tobora xalqaro tus olayotgan bir davrda, bo'lajak veterinarlarda kuchli ingliz tili ko'nikmalarining mavjud bo'lishi muhimdir. Bakalavriat bosqichidan boshlab ingliz tilining ahamiyatiga urg'u berish orqali talabalarni ingliz tili hukmron bo'lgan professional muhitda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishga tayyorlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Basturkmen, H. (2006). *Ideas and Options in English for Specific Purposes*. Lawrence Erlbaum Associates.
2. Dudley-Evans, T., & St John, M. J. (1998). *Developments in English for Specific Purposes*. Cambridge University Press.
3. Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge University Press.
4. British Council. (2013). *English as a Global Language for Employability*.
5. European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE). (2021). *Recommendations for Veterinary Curricula in Europe*.